

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

704

Vragen van de leden **Van Helvert**, **Van Toorenborg** (beiden CDA), **Van Nispen** (SP), **Van Ojik** (GroenLinks), **Sjoerdsma** (D66), **Van der Staaij** (SGP) en **Voordewind** (ChristenUnie) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Nederlandse hulp aan gevangenen in buitenland berust op willekeur»* (ingezonden 3 september 2019).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming), mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 13 november 2019).

Vraag 1

Bent u bekend met de NOS-berichten «Nederlandse hulp aan gevangenen in buitenland berust op willekeur» en «Grapperhaus: kwestie-Van Laarhoven uitzonderlijk»?¹

Antwoord 1

Ik ben bekend met deze berichten.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat dhr. Singh, net als dhr. Van Laarhoven, in de vijf jaar voorafgaand aan zijn arrestatie niet op enig moment in Nederland heeft gewoond?

Antwoord 2

Ik kan geen uitspraken doen over lopende zaken en individuele gevallen.

Vraag 3

Klopt het dat dit bindingscriterium van vijf jaar pas na de arrestatie van de dhr. Singh in werking is getreden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Een WOTS-verzoek zal altijd worden behandeld naar de op dat moment geldende regelgeving. Daarbij wordt niet gekeken naar de regelgeving op het moment van arrestatie of veroordeling.

¹ <https://nos.nl/artikel/2298542-nederlandse-hulp-aan-gevangenen-in-buitenland-berust-op-willekeur.html> en <https://nos.nl/artikel/2298390-grapperhaus-kwestie-van-laarhoven-uitzonderlijk.html> (22 augustus 2019).

Vraag 4

Kan naar aanleiding van het overleg van de Minister van Justitie en Veiligheid met de Thaise premier en de Thaise Minister van Justitie over de kwestie-Van Laarhoven worden aangenomen dat het bindingscriterium van vijf jaar is losgelaten of dat dit bindingscriterium in ieder geval niet een dusdanig harde eis is waar niet van kan worden afgeweken?² Kunt U de Kamer op de hoogte stellen van de nieuwe criteria voor overplaatsing van gedetineerden in het buitenland?

Antwoord 4

De veronderstelling dat in de casus van Van Laarhoven niet vast wordt gehouden aan de bestaande criteria is onjuist. Ook voor de heer Van Laarhoven zal worden getoetst aan de bestaande criteria, zoals deze onder meer volgen uit het beleidskader inzake de overdracht van de tenuitvoerlegging van buitenlandse strafvonnissen aan Nederland. In dit beleidskader wordt toegelicht welke gedetineerden in aanmerking komen voor overbrenging naar Nederland, of anders gezegd aan welke voorwaarden moet worden voldaan om naar Nederland te kunnen worden overgebracht.

Vraag 5

Wat maakt de zaak van dhr. Van Laarhoven uitzonderlijk?

Antwoord 5

Tijdens het Kamerdebat van 25 april jl. heeft de Minister van Justitie en Veiligheid aan uw Kamer verteld dat hij zich de situatie van dhr. Van Laarhoven en zijn partner zeer aantrekt. Dit doet hij onder andere omdat hier sprake is van een uitzonderlijke zaak, waarin de Nationale ombudsman concludeerde dat het overheidshandelen, in dit geval het handelen van de politie, het Openbaar Ministerie, en het Ministerie van Justitie en Veiligheid, onzorgvuldig is geweest. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft toen ook aangegeven dat hij zich zal inspannen om de kans op onzorgvuldig handelen in de toekomst verder te verkleinen, én om te bezien welke mogelijkheden er zijn om dhr. Van Laarhoven en zijn partner naar Nederland over te brengen.

Vraag 6 en 7

Deelt u de mening dat de zaak-Jaitsen Singh ook als uitzonderlijk kan worden aangemerkt vanwege de bedenkelijke rechtsgang, zoals het feit dat de Amerikaanse officier van justitie belast met de zaak zelf werd veroordeeld wegens het arrangeren van belastend bewijs?

Deelt u de mening dat de zaak-Jaitsen Singh ook als uitzonderlijk kan worden aangemerkt vanwege het verwijt van de Volkskrant dat de Nederlandse overheid jarenlang grote steken heeft laten vallen ten aanzien van dhr. Singh?³

Antwoord 6 en 7

Uw Kamer is uitvoerig geïnformeerd over de situatie van de heer Singh.⁴ In antwoorden op Kamervragen is gemeld dat de Nederlandse overheid niet kan treden in de rechtsgang van andere landen.⁵ Tevens is hierbij nog relevant te vermelden dat de Nationale ombudsman in het kader van een door de advocaat van de heer Singh ingediende klacht over de vermeende fouten

² Criterium genoemd in de brief aan dhr. Singh van 6 augustus jongstleden.

³ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/hij-zit-al-33-jaar-vast-in-de-vs-waarschijnlijk-onterecht-de-nederlandse-overheid-laat-jaitsen-in-de-steek~ba29dde2/>

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 208; Kamerstuk 30 010, nr. 25; Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 716; Kamerstuk 30 010, nr. 26; Kamerstuk 30 010, nr. 27 en zie 23 november 2016 in de schriftelijke antwoorden op vragen gesteld tijdens de eerste termijn van de begrotingsbehandeling van Buitenlandse Zaken en laatstelijk bij de antwoorden op de Kamervragen met kenmerk (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 449 en Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 448 (zie voetnoot 3).

⁵ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nrs. 208, 209 en 716 en Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 449 en Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 448. Zie voetnoot 3.

heeft geoordeeld dat hij de nadere motivering van de toenmalige Minister van Veiligheid en Justitie gezien de normen van behoorlijkheid voldoende acht.

Vraag 8

Welke concrete inspanningen heeft u tot nu toe verricht om dhr. Singh naar Nederland te halen?

Antwoord 8

Zoals aangegeven in mijn antwoorden op de schriftelijke vragen van uw Kamer van 21 juli 2017 heeft uitvoerig onderzoek plaatsgevonden waarbij alle beschikbare informatie, waaronder de informatie van het consulaat-generaal in San Francisco zorgvuldig is getoetst.⁶ In de onderzoeksfase is op verschillende momenten discussie gevoerd over de vraag of de heer Singh op humanitaire gronden naar Nederland zou kunnen worden overgebracht. Zoals ook is aangegeven in antwoorden op eerdere Kamervragen is na toetsing aan de geldende regelgeving de conclusie getrokken dat het VOGP en de WOTS geen basis bood voor overbrenging, ook niet op humanitaire gronden. Verder heeft Nederland diplomatieke inspanningen verricht door meermaals de verzoeken van de advocaat van de heer Singh om vervroegde vrijlating in het kader van *parole* en gratie bij de Amerikaanse autoriteiten actief te ondersteunen. Deze verzoeken hebben niet tot een voor de heer Singh positief resultaat geleid.

Vraag 9

Klopt het dat het Ministerie van Buitenlandse Zaken het verzoek in het kader van de Wet Overdracht Tenuitvoerlegging Strafvonnissen (WOTS) van dhr. Singh faciliteert?

Antwoord 9

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken (hierna: BZ) verleent consulaire bijstand aan Nederlandse gedetineerden in het buitenland. Aan de hand van de JenV-brochure over de WOTS informeert BZ Nederlandse gedetineerden in het buitenland in algemene zin over deze wet. Daar waar dit nodig en wenselijk is, kan BZ ook eventueel zorgen voor doorgeleiding van stukken. Tot zover reikt de betrokkenheid van BZ bij een verzoek in het kader van de WOTS.

Vraag 10

Heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid het WOTS-verzoek van dhr. Singh inmiddels onder ogen gekregen? Zo ja, hoe heeft het ministerie dit verzoek beoordeeld? Klopt het dat de Verenigde Staten geen WOTS-procedure opstart indien Nederland een WOTS-verzoek afkeurt?

Antwoord 10

Zoals is vermeld in antwoorden op eerdere Kamervragen hebben de Amerikaanse autoriteiten nooit een officieel verzoek tot overdracht van de tenuitvoerlegging van het strafvonnis van de heer Singh gedaan. Wel hebben de Verenigde Staten bij brief van 3 maart 2015 informatie gevraagd aan Nederland met het oog op een mogelijke procedure op grond van de WOTS. Belangrijke vragen waren onder meer op welke wijze de in de Verenigde Staten opgelegde straf tenuitvoergelegd zou worden in Nederland en of Nederland – op het moment dat een WOTS-verzoek zou worden gedaan de straf om- of voort zou zetten. Zoals eveneens is vermeld in voornoemde antwoorden heeft de toenmalige Minister van Veiligheid en Justitie deze vragen bij brief van 23 juli 2015 beantwoord. Kort samengevat werd in deze brief uiteengezet dat het VOGP in het geval van de heer Singh geen basis bood voor overdracht van het strafvonnis omdat⁷ de binding van de heer Singh met de Nederlandse

⁶ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 449 respectievelijk Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 448.

⁷ <https://nos.nl/artikel/2298542-nederlandse-hulp-aan-gevangenen-in-buitenland-berust-opwillekeur.html> en

samenleving als onvoldoende werd beoordeeld en er⁸ na overdracht geen strafrestant meer zou resteren om te executeren. Deze conclusie is – zoals gezegd – getrokken na zorgvuldige toetsing van alle beschikbare informatie – waaronder die van het Nederlandse consulaat-generaal te San Francisco – aan de geldende regelgeving en het geldende beleid.

Vraag 11

Hoe heeft u de brieven van dhr. Singh en zijn advocaat beoordeeld en beantwoord?

Antwoord 11

Ik vind het niet passend om daarover uitspraken te doen, nu het gaat om correspondentie tussen de heer Singh en diens advocaat en mij.

Vraag 12

Bent u bereid om ook een serieuze inspanning te leveren voor de uitzonderlijke zaak van dhr. Singh en de Amerikanen te vragen een officieel verzoek om overbrenging in te dienen?

Antwoord 12

Wanneer een buitenlandse strafprocedure is afgerond, is het aan de gedetineerde, om bij de betreffende autoriteiten in het land van detentie kenbaar te maken in aanmerking te willen komen voor strafoverdracht op basis van een daartoe strekkend verdrag (zoals bijvoorbeeld het VOGP). Indien dit het geval is, kan – afhankelijk van het geldende verdrag – het land van veroordeling, dan wel het land van gewenste tenuitvoerlegging de procedure starten om tot overdracht van het vonnis te komen. Deze mogelijkheid en procedure op grond van de WOTS gelden ook voor de heer Singh. Zoals aangegeven bij de beantwoording van vraag 10 hebben de Amerikaanse autoriteiten nooit een officieel verzoek gedaan tot overdracht van de tenuitvoerlegging van het strafvonnis van de heer Singh.

Vraag 13

Kunt u deze vragen een voor een en binnen drie weken beantwoorden?

Antwoord 13

De beantwoording van de vragen 6 en 7 is gezamenlijk geschied, omdat het antwoord op beide vragen gelijkkluidend is. Voorts zijn deze vragen beantwoord zo snel als mogelijk was.

⁸ Criterium genoemd in de brief aan dhr. Singh van 6 augustus jongstleden.